

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	103.K.701.510/2022/9.
Az I. rendű felperes:	Stadler Bussnang A.G. (9565 Bussnang, Ernst, Stadler Strasse 4., Svájc).
A II. rendű felperes:	Stadler Polska Sp.z o.o (08-110 Siedlce, Targowa 50., Lengyelország)
A felperesek képviselője:	Forgács és Kiss Ügyvédi Iroda - dr. László András ügyvéd (1065 Budapest, Podmaniczky utca 16. II/14.)
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Virágh Norbert kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.105/4/2022 számú közigazgatási végzés megtámadása

í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 50 000 (ötvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak – az adóhatóság külön felhívására – 36 000 (harminchatezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. (a továbbiakban: ajánlatkérő) 2020. augusztus 4. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti, keretmegállapodás megkötésére irányuló tárgyalásos közbeszerzési eljárást indított KM 50 db kettős üzemű motorvonat beszerzése tárgyában, 180 939 000 000 forint értékben. Az eljárásban öt gazdasági szereplő nyújtotta be részvételi jelentkezését, akik közül az ajánlatkérő négy jelentkezőt – köztük a felpereseket, mint közös ajánlattevőket – a szerződés teljesítésére alkalmas és érvényes ajánlatot benyújtó jelentkezőként jelölt meg a részvételi szakaszt lezáró összegezésében. Ajánlatot az ALSTOM Transport Deutschland GmbH (a továbbiakban: Ajánlattevő 1) a Bombardier Transportation GmbH (a továbbiakban: Ajánlattevő 2), valamint a felperesek nyújtottak be.
- [2] A felperesek 2021. március 10. napján előzetes vitarendezési kérelemmel éltek, mert tudomásukra jutott, hogy az Ajánlattevő 1 és Ajánlattevő 2 fuzionál, amit nem jelentettek be

a közbeszerzési eljárásban. Az ajánlatkérő a felperesek előzetes vitarendezési kérelmét elutasította, melyet követően a felperesek 2021. március 29-én a vitarendezési kérelemben foglaltakkal azonos indokok mentén jogorvoslati eljárást kezdeményeztek. Álláspontjuk szerint az ajánlatkérő nem tett eleget – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 1. §-ára és 15. § (1) bekezdésére tekintettel – a Kbt. 2. § (3) bekezdéséből és 25. § (1) bekezdéséből eredő kötelezettségének.

[3] Az Ajánlattevő 2 az ajánlatát 2021. április 6-án visszavonta.

Az alperes végzése

[4] Az alperes a 2021. április 13. napján kelt D.155/5/2021. számú végzésével (a továbbiakban: előzményi végzés) a felperesek jogorvoslati kérelmét az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján visszautasította. Megállapította, hogy a felperesek idő előtt terjesztették elő a jogorvoslati kérelmüket, mert a közbeszerzési eljárás a jogorvoslati eljárás időpontjában ajánlattételi, ezen belül tárgyalási szakaszban volt, az ajánlatok bírálata még nem történt meg, ezért az ajánlatkérő a felperesek által vélelmezett mulasztást még nem követhette el.

[5] Az ajánlatkérő a 2021. április 26. napján az ajánlattevők részére megküldött összegzésében, a közbeszerzési eljárást a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontja alapján eredménytelené nyilvánította.

A Fővárosi Törvényszék 104.K.703.435/2021/15. számú ítélete

[6] A felperesek keresete folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2021. november 16-án kelt 104.K.703.435/2021/15. számú ítéletével az előzményi végzést megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy az alperes jogszabálysértő módon, az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja által megkívánt jogalap – az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott, hiányzó feltételének megjelölése – nélkül és olyan indokkal utasította vissza a felperesek jogorvoslati kérelmét, amelynek megítélése az ügy érdemi elbírálására tartozó kérdés, ezért a visszautasítás jogszerű indokául nem szolgálhatott. A megismételt eljárásra nézve előírta, hogy az alperesnek ismételten meg kell vizsgálnia a felperesek jogorvoslati kérelmét, melynek során azt – visszautasítási ok hiányában – érdemben kell elbírálnia.

A megismételt eljárásban hozott alperesi végzés

[7] Az alperes a 2022. április 1-én kelt D.105/4/2022 számú végzésével a felperesek jogorvoslati kérelmét közvetlen jogi érdekük hiánya miatt az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján visszautasította. A Kbt. 148. § (2) bekezdésére és az Ákr.10.§ (1) bekezdésére, valamint bírósági eseti döntésekre (Kf.III.37.835/2019/4., Kf.III.37.383/2019/5., Kfv.II.37.111/2015/9.,104.K.702.284/2021/12.) hivatkozva kiemelte, hogy az ügyfélképeséget a közvetlen jog-, vagy érdeksérelem alapozhatja meg. A felperesek a jogorvoslati kérelmük kedvező elbírálásával sem kerülhetnek kedvezőbb helyzetbe, mert egy már nem létező közbeszerzési eljárásnak nem lehetnek nyertesként szerződő ajánlattevői. Az újabb közbeszerzési eljárás megindítása és azon a felperesek részvétele, illetve annak eredménye a jelen eljárásbeli ügyfélképeség szempontjából bizonytalan jövőbeli eseménynek minősül, ezért nem tekinthető kellően közvetlen érdeknek a tárgyi közbeszerzési eljárás tekintetében. Rögzítette, hogy a közvetlen jogos érdeksérelem hiányában a kérelem

érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor, így a felperesek által hivatkozott D.568/11/2005. számú határozat sem volt figyelembevehető.

A felperesek keresete, az alperes védirata

- [8] Az alperes megismételt eljárásban hozott végzésével szemben a felperesek keresetet terjesztettek elő, melyben a végzés megsemmisítését és az alperesnek a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásra kötelezését kérték, perköltséget igényeltek. Kiemelték, hogy a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és a tanácsi irányelv 24. cikke előírja azt, hogy az ajánlatkérő szervek a közbeszerzési eljárás során a verseny torzulásának elkerülése és az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében tegyék meg a szükséges intézkedéseket. Az alperes végzése ellentétes a magyar (19.K.33.793/2005/13., 3.Kf.27.467/2009/4. Kfv.VI.39.111/2010/17.) és az uniós joggyakorlattal (C-21/03., C-34/03., C-224/01., C-6/90., C-9/90., C-46/93., C-48/93.), valamint az alperes D-568/11/2005. számú határozatával is, mert a versenyjogi jogsértést a közbeszerzési eljárás minden szakaszában vizsgálni kell, az alperesnek a pályázat eredménytelenné nyilvánítása ellenére érdemben állást kellett volna foglalnia a versenyjogi jogsértés tárgyában, azonban annak nem tett eleget. Alaptalanul állapította meg az alperes, hogy az időmúlás miatt nincsen ügyfélképességük, az időmúlásra az alperes eljárásjogi jogsértése miatt került sor, ezért az nem vehető figyelembe, egyebekben pedig a korábbi eljárásban ügyfélképességük hiánya fel sem merült. Az alperes bírósági ítéletekre hivatkozáson túl semmivel nem támasztotta alá ügyfélképességük hiányát. A megismételt eljárást pedig az ítélet meghozatalát követően több mint négy hónappal később indította csak meg. Kérték az előzményi közigazgatási eljárásban és a 104.K.703.435/2021/15. számú perben begyűjtött irataik figyelembevételét is.
- [9] Az alperes védiratában kérte a keresetnek, mint alaptalannak az elutasítását, perköltségigényének előterjesztése mellett. Hangsúlyozta, hogy a kérelem érdemi elbírálására eljárásjogi akadály miatt nem kerülhetett sor. A végzése konkrétan tartalmazta, hogy mire alapította a felperesek ügyfélképességének hiányát, annak indoka nem az időmúlás volt és bár a megismételt eljárásra eljárásjogi jogsértése miatt került sor, azonban nem ez a tény okozta a felperesek által hivatkozott időmúlást. Az előzményi végzés meghozatalakor a felperesek ügyfélképessége azért nem volt vitatott, mert még nem állt fenn az ügyfélképességük hiányát előidéző körülmény.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [10] A kereset nem alapos.
- [11] A Fővárosi Törvényszék a Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja szerinti közigazgatási jogvitát a Kp. 124. § (2) bekezdés c) pontja alapján az egyszerűsített per szabályai szerint az (5) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el. Nem látta indokát a Kp. 124. § (4) bekezdése alkalmazásának, miután a perben eldöntendő jogkérdéshez a Kbt. 148. § (2) bekezdésének értelmezését segítő kúriai iránymutatás az alperesi végzésben is megjelenő, közzétett Kf.III.37.835/2019/4. számú, Kf.III.37.383/2019/5. számú és a Kfv.II.37.111/2015/9. számú ítéletek szerint rendelkezésre állt. A felperesek kereseti érvei eltérést nem indokoltak.
- [12] A bíróság a végzés jogszerűségét – a Kbt. eltérő rendelkezése hiányában – a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta, figyelemmel a Kp. 85. § (2) bekezdésében foglaltakra. A bíróság az ítéleti tényállást a közigazgatási iratok, a felek perbeli nyilatkozatai és a per iratai alapján állapította meg. A bíróság mellőzte a felperesek előzményi

közigazgatási eljárásban és peres eljárásban benyújtott iratainak a beszerzését, mert az előzményi ügyben az alperes más jogalapon hozott döntést, ezért azok figyelembevételére a jelen perben nem kerülhetett sor. A megismételt eljárásra okot adó 104.K.703.435/2021/15. számú ítélet pedig a közigazgatási iratok része volt.

- [13] Az alperes, miután a jelen perben felülvizsgált végzését a Fővárosi Törvényszék ítélete folytán megismételt eljárásban hozta meg, a bíróságnak hivatalból kellett azt vizsgálnia, hogy az alperes a megismételt eljárásban hozott végzésében eleget tett-e a törvényszéki ítéletében foglalt iránymutatásnak.
- [14] A Fővárosi Törvényszék a 104.K.703.435/2021/15. számú ítéletének 31. pontjában azt írta elő, hogy a felperesek jogorvoslati kérelmét az ítéletben foglaltak szem előtt tartásával ismételten meg kell vizsgálnia az alperesnek, melynek során azt visszautasítási ok hiányában érdemben kell elbírálni. A bíróság megállapította, hogy az alperes a megismételt eljárást a törvényszék iránymutatását szem előtt tartva folytatta le. Kétségtelen, hogy nem döntött az ügy érdemében, azonban nem hagyhatta figyelmen kívül az előzményi végzés meghozatalát követően bekövetkezett változásokat azt, hogy az ajánlatkérő eredménytelenné nyilvánította az eljárást, ezért elsődlegesen helyesen vizsgálta meg azt, hogy nem áll-e fenn visszautasítási ok, ilyen ok a felpereseknek a kérelemben hivatkozott jogsértésekhez kapcsolódóan a közvetlen jogos érdekük hiánya. Az alperes a kérelem érdemi elbírálásába csak akkor bocsátkozhatott volna, ha a felperesek ügyfélképességét, mint alapvető eljárásjogi feltételt megállapítja.
- [15] A felperesek bár kifogásolták, hogy az alperes késedelmesen indította meg a megismételt eljárást, azonban ezzel kapcsolatban konkrét eljárásjogi jogsérelmet nem jelöltek meg, ezért a bíróság ennek értékelését nem végezhette el. A megismételt eljárás során figyelembe vett tény – a közbeszerzési eljárás eredménytelenné nyilvánítása – pedig a közigazgatási eljárást megalapozó ítélet meghozatalát megelőző időben bekövetkezett, így a megismételt eljárás megindításának ideje a meghozott döntés érdemét nem befolyásolhatta.
- [16] A bíróságnak érdemben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes jogszerű döntést hozott-e akkor, amikor a felperesek ügyfélképességének hiányát állapította meg. Ennek kapcsán figyelemmel volt a bíróság a kérdéskörben kialakult kúriai gyakorlatra (Kf.III.37.383/2019/5., Kf.III.37.835/2019/4., Kfv.III.37.647/2020/5., Kfv.II.37.487/2017/3., Kfv.II.37.111/2015/9.), melytől eltérni nem kívánt.
- [17] A Kbt. 148. § (2) bekezdése szerint kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti.
- [18] A Kbt. indokolása szerint: „Az uniós jogorvoslati irányelvek értelmében a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a jogorvoslati rendszer valamennyi olyan személy számára elérhető legyen, akinek érdekében áll (állt) valamely szerződés elnyerése, és akinek jogát, vagy jogos érdekét az állítólagos jogsértés sérti vagy veszélyezteti. A jogorvoslatra jogosultak között nem lehet hátrányos megkülönböztetést tenni, sem anyagi jogi, sem eljárásjogi alapon. (...) A törvény - a hatályos szabályozáshoz hasonlóan, és a jogharmonizációs követelményekkel is összhangban - a jogalanyok széles köre részére teszi lehetővé az eljárás kérelemmel történő megindítását: a közbeszerzési eljárás felein (ajánlatkérő, ajánlattevő, részvételre jelentkező) kívül bármely egyéb érdekelt kérelmet nyújthat be, akinek jogát vagy jogos érdekét a törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás

sérti vagy veszélyezteti. (...) A jog vagy jogos érdek sértésének vagy veszélyeztetésének azonban a bírói gyakorlat alapján kellően közvetlennek kell lennie ahhoz, hogy a kérelem benyújtásának jogát megalapozza. Csak azok a személyek nyújthatnak be jogorvoslati kérelmet, akiknek jog- vagy érdeksérele közvetlenül kimutatható a vitatott közbeszerzéssel összefüggésben. (...)”

- [19] A fentiekből látható, hogy az ügyfélképeséget megalapozó, kellően közvetlen jog vagy jogos érdek a vitatott közbeszerzési eljárással összefüggésben értelmezhető. Kiemelt jelentősége van a kellően közvetlenség, mint feltétel meghatározásakor annak, hogy a jogorvoslati kérelmet előterjesztő milyen közbeszerzési magatartásokat, döntéseket támad, vagy éppen nem kifogásol, mert azok befolyásolhatják annak eldöntését, fennáll-e (fennállt-e) közvetlen jog, vagy jogos érdeksérele.
- [20] Azt, hogy az alperes jogszerűen alkalmazta-e a Kbt. 148. § (2) bekezdését az ügyfélképeség hiányának megállapításakor, ezért az ajánlatkérői döntés tartalmára - illetve ennek felperesekre gyakorolt hatására - tekintettel kellett megítélni. Általános elvárás, hogy a közbeszerzési eljárások jogszerűek legyenek, a közbeszerzés elnyeréséért folyó verseny tisztességes legyen. Ezen általános elvárás azonban még önmagában nem teremti meg az adott ajánlattevő jogos érdekének a fennállását, ehhez az is szükséges, hogy a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél alapján az ajánlattevő kedvezőbb helyzetbe kerülhessen.
- [21] A felperesek tévesen állították, hogy az alperes az időmúlásra alapította közvetlen jogi érdekük hiányát és azt is, hogy az időmúlást az alperes eljárásjogi jogsértése miatt elrendelt megismételt eljárás eredményezte. A jelen esetben nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a megismételt eljárás lefolytatását megelőzően az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontja alapján eredménytelennek nyilvánította, melyből az alperes helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperesek a jogorvoslati kérelmük kedvező elbírálása, vagyis a versenyjogi jogsértés megállapítása esetén sem kerülhettek volna szerződéskötési pozícióba, ugyanis egy már nem létező eljárásnak nem lehetnek nyertes ajánlattevői. Az ajánlatkérő szuverén döntése az, hogy a beszerzési igénye miatt a korábbi eljárás eredménytelenné nyilvánítását követően indít-e új közbeszerzési eljárást, illetve ezt mely tartalommal teszi. Az alperes helyesen mutatott rá ezért arra is, hogy az ajánlatkérő által esetlegesen megindított közbeszerzési eljárásban a felperesek részvétele éppúgy jövőbeli és bizonytalan körülmény, mint ennek az eljárásnak az eredménye, ezért nem tekinthető kellően közvetlen érdeknek. Mindezek alapján az alperes a felperesek ügyfélképeségének körében a szükséges vizsgálatot elvégezte és annak indokait is rögzítette. A felperesek állításával ellentétben a kérelem érdemi elbírálására az eljárásjogi akadály miatt nem kerülhetett sor.
- [22] A megelőző eljárásban a felperesek ügyfélképesége azért nem volt vitatott, mert az ajánlatkérő az eljárás eredménytelenné nyilvánító döntését az alperes előzményi végzését követően hozta meg, így a felperesek ügyfélképeségének hiányát megalapozó körülmény az előzményi végzés meghozatalakor még nem állt fenn.
- [23] Tekintettel arra, hogy az alperes a jogorvoslati kérelmet érdemben nem bírálta el, ezért a bíróság a perben nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy fennállt-e a versenyjogi jogsértés, illetve ezzel összefüggésben az ajánlatkérő intézkedési kötelezettsége. A felperesek által hivatkozott magyar és uniós joggyakorlat, valamint a D-568/11/2005. számú döntés pedig az ügy érdemi elbírálásának hiányában nem volt figyelembe vehető.
- [24] Az alperes a végzésének 20-21. pontjaiban számot adott a felperesek ügyfélképeségének hiányát megalapozó indokairól, a jogorvoslati kérelmet visszautasító végzés jogszerű, az

mind az alperes ügyfélképesség kapcsán kialakított következetes gyakorlatával, mind pedig a Kúria joggyakorlatával összhangban áll.

- [25] Az alperes indokolt döntése ellenében a kereset nem vezethetett sikerre. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék a keresetet alaptalannak találta, ezért azt – a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján – elutasította.

Záró rész

- [26] A perköltség megfizetésére a Fővárosi Törvényszék egyetemlegesen kötelezte az egy keresetlevelet közösen előterjesztő felpereseket a Kp. 35. § (1) bekezdése és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján, pervesztességükre tekintettel. A perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel az alperes költségjegyzékében felszámított 50 000 forinttal egyezően állapította meg, figyelembe véve, hogy azt a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányosnak tartotta a jogvita bonyolultsága, az elvégzett jogi munka szakmai nehézsége és időigénye alapján.
- [27] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja és a 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított 36.000 forint kereseti illetéket a felperesek egyetemlegesen kötelesek viselni.
- [28] Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Kbt. 171. § (6) bekezdése és az egyszerűsített per szabályainak alkalmazására tekintettel a Kp. 126. § (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. szeptember 20.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke, előadó

Fintáné dr. Vásárhelyi Julianna s.k.
bíró

dr. Bíró Péter s.k.
bíró